

قوانین سخت‌گیرانهٔ انتظامی دنیا برای مدرسه‌ها

برای تردد بچه‌ها فکری کنید

فاطمه قدیری خبرنگار گروه جامعه

صبح‌های مهرماه در تهران همواره آمیخته با شتاب، هیاهو و اضطراب است؛ خیابان‌هایی که بوی آغاز سال تحصیلی می‌دهند، سرویس‌هایی که مقابل مدارس صف می‌کشند و والدینی که با عجله فرزندانشان را بدرقه می‌کنند. اما همین نقاط پرفتق و آمد، که باید نشانه‌ای از پویایی جامعه و نمادی از امید و آرامش باشند، بارها به صحنه حوادثی بدل شده‌اند که هرگز از حافظه جمعی مردم این شهر پاک نمی‌شوند. حادثه خونین صبح دیروز در بزرگراه آشناسان بار دیگر این واقعیت تلخ را آشکار کرد؛ درست در محلی که خانواده‌ها کودکانشان را پیاده می‌کنند، تصادفی مرگبار رخ داد. یک نفر در دم جان باخت، سه تن

مجروح شدند و حال یکی از مصدومان (دختری دانش آموز) وخیم گزارش شده است. او اکنون میان مرگ و زندگی دست‌وپا می‌زند و یادآور می‌شود که بی‌توجهی به ساده‌ترین الزامات ایمنی، چگونه مرز میان بودن و نبودن را تعیین می‌کند.

محل حادثه، کندروی بزرگراه آشناسان پیش از تقاطع سردار جنگل شمال، درست زیر پل عابر پیاده‌ای است که سال‌هاست محل توقف خودروها و سرویس‌های مدارس به‌شمار می‌رود. با این حال، نه نشانی از علائم هشداردهنده در آن به چشم می‌خورد، نه خط‌کشی عابر و نه سرعت‌گیر استاندارد. شهری که میلیاردها تومان صرف پروژه‌های بزرگراهی می‌کند، در برابر ابتدایی‌ترین نیازها برای ایمن‌سازی مسیرهای مدرسه سکوت کرده است. دیروز آشناسان تنها یک صحنه تصادف نبود؛ آینه‌ای بود که تناقضات پنهان در سیاست‌گذاری شهری و بی‌اولویتی جان کودکان را عریان ساخت.

قوانین ناکارآمدند یا اراده‌ای برای اجرای آن وجود ندارد؟

متأسفانه آمار شفاف‌ی از اینگونه تصادفات در دسترس نیست، اما با توجه به اخباری که به صورت پراکنده انتشار می‌یابد می‌توان گفت تنها در تهران، هر سال شاهد ده‌ها تصادف منجر به فوت یا جرح در اطراف مدارس هستیم و با آغاز سال تحصیلی، این آمار رشدی معنادار پیدا می‌کند. درحالی‌که تحقیقات نشان می‌دهد بسیاری از این حوادث به‌سادگی قابل پیشگیری بوده‌اند. تجربه جهانی ثابت کرده است که با اقداماتی ابتدایی نظیر نصب چراغ‌های هشداردهنده، تعبیه جزایر ایمنی، ایجاد گذرگاه‌های برجسته و اعمال محدودیت سرعت در محدوده مدارس می‌توان از تکرار چنین فجایعی جلوگیری کرد؛ اقداماتی که در کشورهای توسعه‌یافته بدهی‌ی ترین بخش شهرسازی به‌شمار می‌روند، اما در تهران و دیگر شهرهای ایران یا وجود ندارند یا به‌شکل نمادین و ناقص اجرا می‌شوند.

در ایران نیز قوانین متعددی بر ضرورت ایمن‌سازی مسیرهای مدارس تأکید دارند. برای نمونه، در سال ۱۳۹۶ قاعنام‌های میان پلیس راهور ناجا و وزارت آموزش و پرورش با هدف آگاهی‌بخشی، آموزش، نهادینه‌کردن قوانین و صیانت از دانش‌آموزان در برابر حوادث ترافیکی به امضا رسید. همچنین آیین‌نامه‌ها تصریح می‌کنند که مسیر مدارس باید با علائم هشداردهنده، سرعت‌گیر و خط‌کشی ایمن شود. اما واقعیت میدانی چیز دیگری است؛ فقدان کامل چنین زیرساخت‌هایی، مسئولیت‌ها میان نهادهای مختلف تقسیم شده و در عمل هیچ کدام پاسخگویی مستقیم نیستند. آموزش و پرورش خود را فاقد اختیار اجرایی می‌داند، شهرداری به محدودیت منابع و اولویت‌های دیگر استناد می‌کند و پلیس راهور نیز مسئولیت را به گستردگی شبکه معابر حواله می‌دهد. حاصل این چرخه معیوب، تداوم غفلتی است که قربانیان اصلی آن کودکانند. درحالی‌که یک مقایسه کوتاه با نمونه‌های جهانی نشان می‌دهد که ریشه اصلی بحران، فقدان اراده سیاسی است.

در کشورهای اروپایی، پارلمان‌ها کمیسیون‌های ویژه‌ای برای بررسی وضعیت ایمنی مدارس تشکیل می‌دهند و گزارش‌های دوره‌ای منتشر می‌کنند. در ژاپن نیز برای «مسیر مدرسه» استانداردهای سخت‌گیرانه‌ای وضع شده است؛ از محدودیت شدید سرعت گرفته تا حضور مستمر داوطلبان محلی برای راهنمایی دانش‌آموزان. این سیاست‌ها محصول مطالبه‌گری جامعه و پیگیری جدی قانون‌گذاران است.

در ایران اما، هر بار که فاجعه‌ای رخ می‌دهد، مسئولان به‌جای پاسخگویی شفاف، به پیام‌های تسلیت و وعده‌های کوتاه‌مدت بسنده می‌کنند. تنها چند ساعت پس از انتشار چنین اخباری، برخی اعضای شورا و نمایندگان مجلس در توییتر یا مصاحبه‌ها می‌گویند «این حادثه نشان‌دهنده ضعف ایمنی معابر است» و وعده پیگیری می‌دهند. اما تجربه نشان داده این دست وعده‌ها عمری بیش از چند هفته ندارند و افکار عمومی که بارها شاهد این چرخه تکراری بوده، دیگر اعتمادی به چنین اظهاراتی ندارد.

زیرساخت ناکارآمد جان دانش‌آموزان را می‌گیرد

تهران طی سال‌های اخیر پروژه‌های بزرگی برای توسعه بزرگراه‌ها، پل‌ها و تونل‌ها اجرا کرده است؛ اما سهم مدارس و خیابان‌های اطراف آن‌ها در این نوسازی‌ها ناچیز بوده است. بسیاری از این معابر همچنان قدیمی‌اند و ابتدایی‌ترین تجهیزات ایمنی مانند سرعت‌گیر استاندارد، تابلوهای بازتابی یا چراغ‌های هشدار ندارند. برخی مدارس حتی پیاده‌رو مناسب هم ندارند و دانش‌آموزان برای ورود و خروج ناچارند از بطن خیابان عبور کنند. این وضعیت نقض آشکار حق امنیت کودکان است؛ حقی که در اسناد ملی و بین‌المللی به رسمیت شناخته شده است.

مسئله البته تنها به طراحی فیزیکی معابر محدود نمی‌شود. فرهنگ رانندگی نیز بخشی جدی از بحران است. هر روزه رانندگانی را می‌توان دید که در ساعات اوج مدرسه، بی‌توجه به حضور کودکان، با سرعت بالا عبور می‌کنند. توقف کوتاه خودروها یا سرویس‌ها اغلب با بوق و حرکات پرخطر دیگر رانندگان مواجه می‌شود. در چنین فضایی، عبور یک کودک از خیابان به بازی با مرگ شبیه است. وقتی این واقعیت‌ها را کنار آمار تلفات جاده‌ای ایران بگذاریم، ابعاد مسئله روشن‌تر می‌شود. ایران یکی از بالاترین نرخ‌های مرگ‌ومیر ناشی از تصادفات رانندگی در جهان را دارد و سهم کودکان و نوجوانان در این آمار قابل توجه است. چندین دانش‌آموز هر سال در مسیر خانه تا مدرسه جان می‌بازند یا دچار جراحت جدی می‌شوند. هر یک از این اعداد، زندگی یک خانواده را به‌طور کامل دگرگون می‌کند و نشان می‌دهد که بی‌توجهی به ایمنی مدارس یک غفلت کوچک مدیریتی نیست؛ بلکه بحرانی اجتماعی است.

خیابان به جای مسیر ایمن، تهدید می‌سازد

خیابان‌های اطراف مدارس تهران سال‌هاست به معضلی جدی در حوزه ایمنی شهری بدل شده‌اند. آنچه در بزرگراه آشناسان رخ داد، تنها نمونه‌ای از مجموعه خطراتی است که کودکان روزانه در مسیر مدرسه تجربه می‌کنند. کافی است در نخستین روزهای مهر یا حتی یک صبح عادی پاییزی و زمستانی به محله‌ای از چند مدرسه سر بزنید؛ تصویری آشفته‌ای از ترافیک، توقف‌های غیرقانونی، عبور بی‌نظم خودروها، فقدان علائم هشدار و نبود امکانات ابتدایی برای کنترل سرعت مقابل چشمانتان قرار خواهد گرفت. این آشفتگی نه‌تنها در معابر پرتدد و بزرگراهی، بلکه حتی در کوچه‌ها و خیابان‌های محلی اطراف مدارس نیز مشهود است.

مسئله تنها بر خورد خودرو با عابر پیاده نیست؛ بلکه مجموعه‌ای از عوامل (از نبود پارکینگ و محل توقف ایمن برای سرویس‌های مدرسه گرفته تا کمبود مأموران راهنمایی و رانندگی و بی‌توجهی رانندگان به کاهش سرعت) به فاجعه‌های مکرر منجر می‌شود. والدین در بسیاری از مناطق تهران ناگزیرند کودکانشان را در کنار خیابان‌های پرسرعت پیاده کنند؛ جایی که هیچ خط‌کشی یا چراغی برای عبور ایمن وجود ندارد. همین فقدان ساده‌ترین سازوکارها، کودکان را در برابر خودروهایی قرار می‌دهد که با سرعت‌های غیرمجاز از مقابل مدارس می‌گذرند. مشکل زمانی عمیق‌تر می‌شود که بدانیم بسیاری از مدارس تهران درست در مجاورت خیابان‌های پرترافیک یا بزرگراه‌ها ساخته شده‌اند. در غرب و جنوب شهر، مدارسی وجود دارند که فاصله‌ای چند متری با بزرگراه دارند. در چنین شرایطی، حتی با تمام دقت والدین، کودکان ناگزیر از عبور از معابر پرخطرند. البته باید این موضوع را در نظر داشت که وضعیت دیگر شهرستان‌ها نیز تفاوت چندانی با این کلانشهر ندارد.

نهادهای قانون‌گذار و نظارتی غایبند؟

در تحلیل حادثه بزرگراه آشناسان و ده‌ها رخداد مشابه، غیبت نهادهای قانون‌گذار و نظارتی بیش از هر چیز جلب توجه می‌کند. مجلس شورای اسلامی، شوراهای شهر و کمیسیون‌های تخصصی ایمنی شهری و آموزش، در ظاهر وظیفه نظارت بر عملکرد شهرداری و دستگاه‌های اجرایی را دارند، اما واقعیت میدانی چیز دیگری است؛ نه طرحی جامع برای ایمن‌سازی معابر مدارس ارائه شده و نه نظارت مستمری بر اجرای وعده‌ها وجود دارد.

شورای شهر تهران در سال‌های اخیر بارها در قالب مصوبات و تذکرات، لزوم ایمن‌سازی مدارس را مطرح کرده است. حتی طرحی روی میز بود که قرار بود طی آن تمامی ساختمان‌ها، اعم از مدارس پایتخت از نظر زیرساختی بازنگری شوند. اما گزارش‌ها نشان می‌دهد نه تنها بسیاری از مدارس همچنان نایمن هستند، بلکه محیط اطراف مدرسه اساساً از دایره توجه خارج مانده است. به بیان دیگر، دانش‌آموز در سلسله‌مراتب تصمیم‌گیری شهری جایی در حاشیه دارد؛ جایی که همواره قربانی سیاست‌های کلان‌تر می‌شود.

مجلس نیز در مقام قانون‌گذاری، بارها در قالب برنامه‌های توسعه و لوایح بودجه به ایمنی معابر اشاره کرده اما هیچ ضمانت اجرایی واقعی پیش‌بینی نکرده است. در برنامه ششم توسعه، دولت موظف شده بود تا پایان دوره کلیه معابر اصلی، میادین و بزرگراه‌ها در مراکز استان‌ها و کلان‌شهرها و همچنین جاده‌های اصلی و آزادراه‌ها با نصب، نگهداری و به‌روزرسانی سامانه‌های کنترلی و مراقبتی هوشمند توسط شهرداری‌ها و وزارت راه و شهرسازی تحت پوشش قرار گرفته و این سامانه‌ها و دسترسی لازم آن در اختیار نیروی انتظامی قرار گیرد. این بند نه لغو شد و نه اصلاح؛ تنها در سکوت به بایگانی سپرده شد. هیچ کمیسینی گزارشی از پیشرفت آن نداد و هیچ نماینده‌ای پیگیر ترک فعل دستگاه‌ها نشد. خانواده‌های قربانیان همواره با این پرسش بنیادین مواجهند؛ چرا قانونی که روی کاغذ وجود دارد، در عمل اجرا نمی‌شود؟ از سوی دیگر، سازمان‌های مسئول محیط شهری نیز از ایفای نقش باز مانده‌اند. سازمان حفاظت محیط زیست و دیگر نهادهای مشابه، موظفند بر کیفیت زندگی و سلامت شهروندان نظارت کنند، اما صدای جدی از آن‌ها در باره وضعیت فاجعه‌بار معابر مدارس شنیده نمی‌شود. شاید دلیل سکوتشان تمرکز بر موضوعات کلان زیست‌محیطی باشد، اما حقیقت این است که ایمنی رفت‌وآمد کودکان بخشی جدایی‌ناپذیر از سلامت شهری است. در این میان، شکل‌های مردمی نیز نقشی کم‌رنگ دارند. انجمن‌های اولیا و مربیان مدارس می‌توانند با مطالبه‌گری، نقش مهمی در ایمن‌سازی ایفا کنند. تجربه نشان داده هر جا جامعه مدنی سازمان‌یافته وارد میدان شده، فشار اجتماعی تغییرآفرین بوده است. در کشورهایی مانند آلمان و کانادا، والدین مدارس حتی شهرداری را به دادگاه می‌کشاند و آن را وادار به نصب تجهیزات ایمنی می‌کنند. در ایران اما، چنین شکل‌هایی با به‌دلیل ضعف ساختاری یا نبود اختیار قانونی، از این ظرفیت استفاده نکرده‌اند.

بنابراین حادثه آشناسان بازتاب یک خلا عمیق نهادی است، خلا قانون‌گذاری مؤثر، خلا نظارت شفاف و خلا مطالبه‌گری اجتماعی. تا زمانی که این حلقه‌ها به یکدیگر متصل نشوند، خیابان‌های اطراف مدارس همچنان میدان‌های ناامن باقی خواهند ماند؛ میدان‌هایی که والدین هر صبح با دلهره از آن عبور می‌کنند و هر چند ماه یکبار، خبر مرگ دانش‌آموزی در مقابل مدرسه، بار دیگر بر حافظه عمومی سنگینی می‌کند.

مرحله اول

آگهی تجدید مناقصه عمومی

اسلامی - طبقه سوم قسمت دبیرخانه مراجعه و عندالزام با تلفن ۰۳۳۰۳۳۷۵۱ ۰۱۱-۶ یا ۰۱۱-۴۴۴۵۱۷۴-۱۱ تماس حاصل نمایند. ضمناً هزینه درج آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

نوبت دوم

آگهی مزایده انتشارات

بانکی یا واریز نقدی به حساب شماره ۰۰۸۰۹۲۲۸۲۰۰۸۰۱۱ نزد بانک ملی با شناسه واریز ۰۲۲۲۲۲۲۲۲۲۱۱ به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب خواهد بود. (شناسه ملی دانشگاه: ۰۱۰۹۱۰۳۵۸)

محل تحویل پاکات مزایده:

تهران، شهرک قدس، بلوار فرحزادی، بلوار دادمان، خیابان درختی، کوچه تقفی، پلاک ۱۶، طبقه اول، دفتر مدیر کل حراست، دبیرخانه محرمات

به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد تضمین ترتیب اثر داده نخواهد شد.

دانشگاه در رد یا قبول یک یا همه پیشنهادات مختار می‌باشد.

پرداخت هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد.

شرکت در مزایده به منزله پذیرفتن اختیارات و تکالیف دستگاه مزایده‌دار کلیه شرایط آیین نامه معاملات دانشگاه آزاد اسلامی می‌باشد.

شرکت کنندگان می‌بایست دارای رزومه کاری مرتبط با موضوع مزایده و مورد تأیید دانشگاه باشند.

پاکت‌های خارج از موعد مقرر به هیچ عنوان تحویل گرفته نخواهد شد.

دستگاه مزایده‌گذار: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب

موضوع مزایده: اجاره محل انتشارات

مهلت مراجعه جهت دریافت و تحویل اسناد مزایده: از تاریخ ۱۳/۰۷/۱۴۰۴ لغایت ۱۴۰۴/۰۷/۱۶

محل فروش اسناد مزایده:

تهران، شهرک قدس، بلوار فرحزادی، بلوار دادمان، خیابان درختی، کوچه تقفی، پلاک ۱۶، طبقه همکف، دبیرخانه واحد یا در دست داشتن معرفی نامه و اصل فیش واریزی خرید اسناد

مزایده به مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب ۰۰۸۰۹۲۲۸۲۰۰۸۰۱۱ نزد بانک ملی با شناسه واریز ۰۲۲۲۲۲۲۲۲۱۱

مهلت ارائه پاکات:

تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۳/۰۷/۱۴۰۴

تضمین شرکت در مزایده:

-تضمین شرکت در مزایده مبلغ ۰۰۰/۰۰۰/۱۰۰۰ ریال می‌باشد که به صورت ضمانتنامه

نوبت دوم

آگهی مزایده عمومی

آگهی مزایده واگذاری غرفه تریادونات با قابلیت بهره‌برداری در زمینه انواع نوشیدنی‌های سردوگرم و محصولات دونات در دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد (نوبت دوم)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد در نظر دارد غرفه تریادونات با قابلیت بهره‌برداری در زمینه انواع نوشیدنی‌های سردوگرم و محصولات دونات را از طریق برگزاری مزایده عمومی به واجدین شرایط واگذار نماید. لذا از متقاضیان دعوت می‌شود در صورت تمایل به شرکت در این مزایده و دریافت اسناد، حداکثر ظرف مدت ده روز کاری پس از تاریخ انتشار این آگهی به سایت اینترنتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد به آدرس www.iaun.ac.ir (قسمت مزایده/مناقصه) مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مزایده اقدام نمایند.

شرایط مزایده:

* هر متقاضی واجد شرایط اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند به اختیار خود در مزایده فوق شرکت و پیشنهاد قیمت ارائه دهد.

* مبلغ واریزی بابت خرید اسناد مزایده مذکور ۰۰۰/۰۰۰/۱۰۰۰ ریال می‌باشد.

* مبلغ ضمانت شرکت در مزایده ۰۰۰/۰۰۰/۴۰۰ ریال می‌باشد.

* هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد.

* دانشگاه در رد یا قبول هر کدام از پیشنهادات مختار است.

آدرس دبیر خانه کمیسیون معاملات: نجف‌آباد، بلوار دانشگاه، دانشگاه آزاد اسلامی نجف‌آباد، ساختمان کتابخانه مرکزی

تلفن دبیر خانه کمیسیون: ۰۲۰-۴۲۲۹۲۰۳۱

Email: monaghese@iaun.ac.ir

مجری انحصاری تبلیغات دانشگاه آزاد اسلامی

کانون تبلیغاتی سیهر جوان

۰۹۳۹۸۸۸۸۶۹۹